

BOEKBESPREKINGEN

Fungi non delineati raro vel haud perspecte et explorate descriptivi aut definite picti. Pars XXI-XXIII. 2002.

Libreria Mykoflora, Via Valbona 61, I-17021 Alassio. E-mail: mykoflora@tiscalinet.it

Van deze rijk geïllustreerde serie zijn wederom drie delen verschenen, die bij de uitgever direct besteld kunnen worden.

XXI. Jan Vesterholt. 2002. Contribution to the knowledge of the species of *Entoloma* subgenus *Leptonia*. 64 pag., 40 kleurenfoto's. (Engels)

Deze aflevering is geheel gewijd aan de vaak kleurrijke vertegenwoordigers van de Satijnzwammen uit het ondergeslacht *Leptonia*, waartoe o.a. de Staalsteeltjes behoren. De soorten van deze groep komen vaak voor in natuurlijke en halfnatuurlijke graslanden, waar soms grote aantallen van verschillende soorten door elkaar kunnen groeien. De determinatie is niet altijd even eenvoudig: je hebt vaak zowel jonge als oude exemplaren nodig om tot een betrouwbare determinatie te komen, waarbij het microscoop ook veelal onontbeerlijk is. De opzet van Jan Vesterholt was om aan diegenen die onderzoek in graslanden willen doen, een handleiding te geven voor deze groep Satijnzwammen. Hij doet dat in de vorm van een sleutel met nadruk op de kenmerken die je met het blote oog kunt waarnemen, gevolgd door een ecologische karakteristiek van de soorten met kort commentaar over de taxonomie. Hij geeft dus geen beschrijvingen van de soorten. De foto's, die overwegend van goed kwaliteit zijn, moeten de determinatie bevestigen. Een handige aanvulling op de gangbare satijnzwammen-literatuur!

XXII. D. & M. Antonini. 2002. Macromiceti nuovi, rari o specifici della regione mediterranea. (Italiaans) 72 pag., 16 kleurenfoto's.

In deze aflevering worden een aantal soorten voorgesteld die door de auteurs zijn gevonden in mediterrane vegetaties gedomineerd door *Quercus ilex* (Steeneik), voornamelijk in de kustregio van Toscane. Zes nieuwe soorten worden voorgesteld: *Hygrocybe persistens* var. *pallidocarnea*, *Cortinarius natalis*, *C. tigrinipes* forma *suaveolens*, *C. strobilaceofulvus*, *Gomphidius mediterraneus*, en *Russula parahelios*. Verder treffen we beschrijvingen en afbeeldingen aan van *Hygrophorus leucophaeo-ilicis*, *Hygrocybe subglobispora*, *Cortinarius petroselinus*, *Arrhenia rickenii*, *Tricholoma sulphurescens*, *Lactarius mairei* var. *ilicis*, en *Sarcodon cyrneus*. De foto's zijn van uitstekende kwaliteit.

XXIII. A. de Haan & R. Walleyn. 2002. Studies in *Galerina*: *Galerinae* flandriae I. 68 pag., 16 kleurenfoto's.

Zestien taxa uit het geslacht van de Mosklokjes (*Galerina*) voorkomend in Vlaanderen worden door de auteurs voorgesteld met uitvoerige beschrijvingen, foto's en tekeningen. Het is duidelijk dat deze publicatie de vrucht is van een gedegen studie van dit lastige geslacht en dat veel materiaal is bestudeerd. Mede op grond daarvan confronteren de auteurs ons met een aantal nieuwe taxonomische inzichten. Zo is *Galerina similis* onder de synoniemen gerangschikt van *G. graminea* en *G. decipiens* onder *G. hypnorum* (Geelbruin mosklokje). *Galerina sahleri* (Vezelig mosklokje) is nu een synoniem van *G. hypnorum* f.

calyptrospora. *Galerina calyptrata* (Oranje mosklokje) is nu gerangschikt als variëteit van *G. cerina* (Roestbruin mosklokje). De variëteit *longicystis* van *G. cerina* wordt niet langer erkend en als een variant van dezelfde soort beschouwd. *Galerina pseudoomniophila* en *G. cephalotricha* (Okermosklokje) zijn resp. een vorm en een variëteit van *G. mniophila* (Vaal mosklokje). *Galerina stylifera* (Kleverig mosklokje) is een synoniem van *G. sideroides* (Naaldbosmosklokje) en *G. lacustris* misschien identiek aan *G. tundrae*. Het boekje bevat uitvoerige beschrijvingen met goede lijntekeningen. Daarnaast is de kwaliteit van de foto's over het algemeen ook uitstekend. We zien reikhalzend uit naar het vervolgdeeltje, liefst ook met een determineersleutel. Dit zal de studie van de Mosklokjes in Nederland zeker stimuleren.

Chiel Noordeloos

Paddestoelen van Nederland: CD-Rom

uitgegeven door SOM onderwijs en mileuprojecten, Postbus 575, 6501 BN Nijmegen. Prijs € 18,75. Vanaf 10 stuks 10 % korting.

De CD-Rom komt steeds meer in de belangstelling als medium om informatie op interactieve wijze toegankelijk te maken. Het valt dan ook niet te verwonderen dat er ook cd-roms over paddestoelen verschijnen. SOM heeft er een samengesteld over 150 algemene paddestoelen van Nederland die in eerste instantie is bedoeld als lesmateriaal voor kinderen vanaf 10 jaar en als naslagwerk voor geïnteresseerden.

Het resultaat is verdienstelijk, al zijn er wel kanttekeningen te maken. De informatie die wordt gegeven over paddestoelen is over het algemeen juist en behelst aspecten van de bouw van vruchtlichamen, biologie, ecologie en verspreiding, alsmede korte beschrijvingen van de kenmerken van 150 soorten. Naast visuele informatie is ook gesproken tekst te horen. De toegevoegde waarde daarvan is mij onduidelijk, want je mag toch aannemen dat kinderen vanaf 10 jaar kunnen lezen. De illustraties vallen over het algemeen nogal tegen, en dat zou nu juist de kracht van dit medium moeten zijn. Je kunt kiezen voor een diaprojectie die wordt gevisualiseerd in een virtueel zaaltje waar je in het publiek naar een dia scherm zit te kijken. Aardig bedacht, maar daardoor is de uiteindelijke afbeelding die je te zien krijgt maar heel klein. Wanneer je kiest voor de database met afbeeldingen lukt het om de foto's iets groter in beeld te krijgen. Veel van het gebruikte fotomateriaal is echter allesbehalve mooi, en niet altijd zijn de soorten goed te herkennen. Wat mij bij het gebruik heel erg irriteerde is de scherpe klik die je hoort als je door de cd-rom navigeert. SOM kondigt deze productie aan als de eerste van zijn soort in het Nederlandse taalgebied, hetgeen natuurlijk niet juist is. De vergelijking met de eerder verschenen cd-rom van Gerrit Keizer, besproken in Coolia 45(4), dringt zich dan ook op. Deze laatste is duurder maar heeft veel meer te bieden, zowel aan informatie als aan fotomateriaal. Maar gezien de verschillen in doelstelling zijn beide projecten niet geheel vergelijkbaar.

Chiel Noordeloos